

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudkyň JUDr. Magdaleny Ježkové a Mgr. Heleny Konečné ve věci žalobce **JUDr. J. V .**, zast. Ing. Davidem Hubalem, daňovým poradcem v Praze 10, U Továren 256/14, adresa pro doručování P.O. BOX 96, Hradec Králové, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Hradci Králové**, se sídlem v Hradci Králové, Horova 17, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. března 2010, čj. 1796/10-1500-602705, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. března 2010, čj. 1796/10-1500-602705, se z r u š u j e a věc se žalovanému v r a c í k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 6.800,- Kč do osmi dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhal podanou žalobou přezkoumání shora identifikovaného rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl jeho odvolání do rozhodnutí o přiznání nároku na úrok dle ust. § 73 odst. 10 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Navrhl jeho zrušení pro nezákonnost.

V žalobě uvedl, že správce daně mu přiznal pouze úrok ve výši 140 % úrokové sazby ČNB platné pro první kalendářní čtvrtletí namísto dvojnásobku. Za

předmět sporu označil posouzení právní otázky, a to v jaké výši má být přiznán žalobci úrok z neoprávněně vymáhaného daňového nedoplatku, když žalovaný měl zato, s odkazem na zákon č. 230/2006 Sb., že se pro výpočet úroku použije právní úprav obsažená v ust. § 64 odst. 6 daňového řádu, které stanoví sazbu sankčního úroku ve výši 140 % diskontní úrokové sazby ČNB platné pro první kalendářní čtvrtletí. Žalobce však dospěl k závěru, že mu měl být přiznán úrok ve dvojnásobné výši, než je přiznáván přeplatkům, které vznikly nezákonnou exekucí. Dle jeho názoru totiž odkaz přechodných ustanovení k ust. § 73 odst. 10 daňového řádu na ust. § 64 odst. 6 téhož zákona jen vymezuje základnu, která má být dvojnásobně zvýšena v případě neoprávněné exekuce. Žalobce měl zato, že se žalovaný při aplikaci čl. VI bodu 6. přechodných ustanovení zákona č. 230/2006 Sb. uchýlil zjevně jen k výkladu jazykovému, který však představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě a je pouze východiskem k ujasnění si jejího smyslu a účelu. Názor žalovaného proto označil za nezákonný.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že v průběhu daňového řízení správce daně zjistil, že na osobním daňovém účtu žalobce vznikl vratitelný přeplatek na dani z příjmů fyzických osob v celkové částce 181.882,09 Kč a na příslušenství daní v částce 18.094,00 Kč. Oba přeplatky byly vráceny po lhůtě stanovené v § 64 odst. 6 daňového řádu. Správce daně proto podle ustanovení § 73 odst. 10 daňového řádu, v souladu s článkem VI bod 6. přechodných ustanovení zákona č. 230/2006 Sb., přiznal žalobci úrok ve výši 17.418,00 Kč.

Žalovaný dále uvedl, že neoprávněná exekuce provedená u žalobce se týkala daňových povinností, jejichž původní den splatnosti nastal před účinností zákona č. 230/2006 Sb. Pro vymožené nedoplatky na dani jejíž původní den splatnosti nastane do účinnosti zákona č. 230/2006 Sb., se podle přechodných ustanovení článku VI bod 6. pro výpočet úroku použije úprava obsažená v § 64 odst. 6 daňového řádu ve znění účinném do účinnosti zákona č. 230/2006 Sb., která stanoví sazbu sankčního úroku ve výši 140 % diskontní úrokové sazby ČNB platné pro první den kalendářního čtvrtletí. V této zákonné výši byl také žalobci sankční úrok přiznán.

Žalovaný tak dospěl k závěru, že při vydání napadeného rozhodnutí o přiznání nároku na úrok dle § 73 odst. 10 daňového řádu, byly splněny zákonem stanovené podmínky pro jeho vydání a správce daně tak postupoval v souladu s požadavky stanovenými procesním předpisem.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) a usoudil následovně.

Ze skutkových okolností projednávané věci nepochybně vyplývá, že mezi účastníky řízení není sporu o tom, že správce daně neoprávněně vymáhal daňový nedoplatek žalobce na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1996 a že tudíž žalobci přiznal nárok na úrok z částek, které byly na tento nedoplatek vymoženy neoprávněnou exekucí. Podstata sporu tedy spočívá v tom, v jaké výši

měl být žalobci úrok přiznán, neboť v době rozhodování o jeho přiznání a výši došlo k novelizaci daňového řádu zákonem č. 230/2006 Sb., který ve svých přechodných ustanoveních vymezil účinnost stávajících ustanovení daňového řádu i ustanovení novelizovaných.

Je nepochybné, že do účinnosti shora uvedené novelizace daňového řádu tedy do data 1. 1. 2007, se při přiznání nároku na úrok postupovalo podle ust. § 64 odst. 6 a § 73 odst. 10 daňového řádu, dle nichž „zavinil-li vznik přeplatku správce daně, vrátí přeplatek bez žádosti do patnácti dnů, a vrátil-li jej po stanovené lhůtě, je povinen zaplatit daňovému dlužníkovi úrok z přeplatku ve výši 140 % diskontní úrokové sazby České národní banky platné první den kalendářního čtvrtletí (ust. § 64 odst. 6 citované právní úpravy). Prokáže-li se v průběhu dalšího vymáhání, že bylo vymáháno neoprávněně, náleží daňovému dlužníkovi nebo ručiteli za takto neoprávněně vymožené částky úrok v dvojnásobné výši, než se poskytuje podle § 64 odst. 6“ (ust. § 73 odst. 10 citované právní úpravy).

Z uvedené právní úpravy lze usoudit, že úmyslem zákonodárce bylo nahradit daňovému subjektu ekonomickou újmu, která mu vznikla zaviněním správce daně, a to úrokem ve výši 140 % diskontní úrokové sazby ČNB. Je rovněž nepochybné, že dalším úmyslem zákonodárce bylo poskytnout daňovému subjektu ještě vyšší satisfakci v případě, že správce daně daňový nedoplatek vymáhal neoprávněně. V takovém případě mu daňový řád přiznával náhradu za ekonomickou újmu ve dvojnásobné výši.

Novelizací daňového řádu zákonem č. 230/2006 Sb., o změně zákona o státní statistické službě a dalších zákonů, účinným od 1. 1. 2007 došlo ke změně ust. § 64 odst. 6 tak, že slova "140 % diskontní úrokové sazby České národní banky platné první den kalendářního čtvrtletí" se nahradila slovy "repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o čtrnáct procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí". Dále došlo ke změně ust. § 73 odst. 10 tím způsobem, že se slova "než se poskytuje podle § 64 odst. 6" nahrazují slovy "repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o čtrnáct procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí". V přechodných ustanoveních tohoto zákona pak bylo v bodě 5. stanoveno, že „úprava obsažená v § 64 odst. 6 a § 96a odst. 3 tohoto zákona se použije pro přeplatek na dani, jejíž původní den splatnosti nastane po účinnosti tohoto zákona. Pro vratitelný přeplatek na dani, jejíž původní den splatnosti nastane do účinnosti tohoto zákona, se použije § 64 odst. 6 a § 96a odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném do účinnosti tohoto zákona. V bodě 6. přechodných ustanovení pak bylo uvedeno, že „úprava obsažená v § 73 odst. 10 tohoto zákona se použije pro vymožený nedoplatek na dani, jejíž původní den splatnosti nastane po účinnosti tohoto zákona. Pro vymožený nedoplatek na dani, jejíž původní den splatnosti nastane do účinnosti tohoto zákona, se použije § 64 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném do účinnosti tohoto zákona.

Z novelizovaného znění ust. § 64 odst. 6 daňového řádu lze dovodit, že úmyslem zákonodárce bylo zvýšit náhradu za ekonomickou újmu vzniklou daňovému subjektu

v důsledku nezákonného postupu správce daně. Přitom zásada, že v případě neoprávněného vymáhání bude úrok vyplacený správcem daně daňovému subjektu činit dvojnásobek této částky, zůstala v ust. § 73 odst. 10 zachována.

Krajský soud proto dále uvádí, že za použití systematického a teleologického výkladu shora uvedených právních norem dospěl k závěru, že způsob výpočtu úroku provedeného správcem daně, který žalobci nepřiznal v případě vymáhání daňového nedoplatku úrok ve dvojnásobné výši, považuje za nezákonný. Není sporu o tom, že původní den splatnosti vymoženého nedoplatku nastal do účinnosti zákona č. 230/2006 Sb., tedy do 1. 1. 2007, takže se na daný případ vztahovalo ust. čl. VI bodu 6. přechodných ustanovení tohoto zákona, které vylučuje pro daný případ užití novelizovaného znění ust. § 73 odst. 10 daňového řádu (tedy dvojnásobek zvýšeného úroku) a současně stanoví užití ust. § 64 odst. 6 daňového řádu ve znění účinném do 1. 1. 2007. V návaznosti na shora provedený výklad úmyslu zákonodárce však krajský soud považuje za zřejmé, že citovaný bod 6. přechodných ustanovení nevylučuje stěžejní zásadu při stanovení náhrady za ekonomickou újmu, tedy zásadu dvojnásobného úroku v případě neoprávněného vymáhání daňového nedoplatku správcem daně. Citovaný bod 6. totiž vylučuje pro daný případ užití ust. § 73 odst. 10 po novelizaci, avšak nestanoví, že § 73 odst. 10 v původním znění, tedy účinném před datem 1. 1. 2007 nelze na daný případ aplikovat.

Krajský soud tak přisvědčil názoru žalobce, že vzpomínaný bod 6. přechodných ustanovení zákona č. 230/2006 Sb. stanoví pouze základ pro výpočet úroku podle dřívější, nyní již neplatné, právní úpravy, přičemž není vyloučeno, aby tento úrok byl, v souladu s logickou zásadou tohoto zákona, zvýšen na dvojnásobek. Žalobu proto označil za důvodnou, a proto napadené rozhodnutí ve smyslu ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil pro nezákonnost a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. V něm bude vázán shora vysloveným právním názorem.

Ohledně nákladů řízení postupoval krajský soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalobce. Jeho důvodně vynaloženými náklady soudního řízení byl zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000,-- Kč a odměna zástupce a jeho režijní výlohy. Odměna za zastupování se u soudních řízení dle s.ř.s. stanoví podle zásad pro mimosmluvní odměny, tedy podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif). Ze soudního spisu je zřejmé, že v dané věci učinil zástupce 2 úkony právní služby po 2.100,-- Kč (§ 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu). Dále krajský soud přiznal žalobci nárok na úhradu 2 režijních paušálů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu po 300,-- Kč. Žalovaný proto byl zavázán k náhradě nákladů řízení v celkové výši uvedené ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ke Krajskému soudu v Hradci Králové. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).

V Hradci Králové dne 30. července 2010

Mgr. Marie Kocourková, v. r.
předsedkyně senátu

